

خیلواکی

استقلال

www.esteqlaal.net

۲۶ فبروری، ۲۰۲۳

داکتر عبدالرحمن زمانی

شکایت رژیم خاندانی نادرشاه به مقامات انگلیسی از موضع گیری فعالان حزب کانگرس هند

(از لابلای اسناد آرشیف انگلستان)

به اساس مکاتیب و راپور های سفارت انگلیس در کابل، نه تنها مردم کابل، حکومت ایران و غازی امان الله خان، به دلایل گوناگون حکومت خاندانی نادرخان را دست نشانده انگلیس ها میدانستند (برای معلومات بیشتر به مقاله «عملکرد نادر شاه بحیث یک دست نشانده انگلیس ها» مراجعه کنید)، بلکه مردم هند بریتانوی نیز بنابر پالیسی ها و عملکرد حکومت خاندانی، حکومت آل یحیی را بحیث یک حکومت دست نشانده انگلیس میدانستند.

همانطوری که از اسناد متعدد قبلی منتشره در سلسله مضامین «از لابلای اسناد آرشیف انگلستان» نیز به اثبات رسیده، هر دو طرف رژیم خاندانی نادر شاه و انگلیس ها در شناسائی، تعقیب و سرکوب مخالفین مشترک شان همکاری استخباراتی و نظامی داشته اند، درینجا یک سند دیگری را انتخاب و به علاقمندان تاریخ معاصر کشور تقدیم میکنیم که شکایت رژیم خاندانی نادرشاه به مقامات انگلیسی از موضع گیری فعالان حزب کانگرس هند را نشان میدهد.

درین سند محرمانه مؤرخ ۱۵ جولای سال ۱۹۴۴ میلادی سفارت بریتانیا از کابل میخوانیم که: «دولت افغانستان شکایت کرده است که فعالان سیاسی حزب کانگرس هند در ایالت سرحدی شمال غربی هند [بریتانوی] تبلیغاتی را به این مضمون به راه انداخته اند که دولت افغانستان همدرد و طرفدار انگلیس است [هر دو دردی مانند هم داشته] و قبایل ساکن سرحد هند و افغانستان باید تمام تلاش خود را انجام دهند تا زمینه این کار را برای دولت افغانستان دشوار سازند. فعالانی که این تبلیغات را انجام می دهند عبارتند از:

- (۱) محمد اسرارخان و برادرش ساکن چهارمینگ باجور.
  - (۲) سرفراز خان ناظم ډیری علیای چارسده، ولسوالی پشاور.
  - (۳) عبدالملک هشتنغر.
  - (۴) مهربان شاه زرگر ساکن یار حسین ناحیه مردان.
  - (۵) فضل رحیم سقای سپینه وری چارسده، ولسوالی پشاور.
  - (۶) مرتضی (خلیل مهمند) پشاور که نزد ملک صنوبر ساکن است.
  - (۷) محمد عمر قلعه سوال .
- ادعا شده است که محمد اسرار (۱) فوق رهبر این سازمان بوده، در حالی که گفته میشود شماره های (۴) و (۵) به حیث رابط برای انتقال دستورالعمل ها و بودجه از مقامات کانگرس به نمایندگان عمل می کنند. کلیه عاملان فوق در قلمرو مهمند و باجور فعالیت می کنند».

(پایان)